

Tussentijdse evaluatie beleidsplannen en verordeningen

Wmo, Jeugdzorg en Participatie

Uitgevoerd in juli – augustus 2016

Gemeente Stichtse Vecht

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Gezamenlijke kaders en onderwerpen	5
1.1 Visie en uitgangspunten sociaal domein	5
1.2 Integrale uitvoering binnen het sociaal domein	5
1.3 Versterken Voorveld	5
1.4 Monitoring	6
1.5 Financiën	6
1.6 Sociaal wijkteam	7
1.7 Uitgangspunten PGB Wmo en Jeugdzorg	7
1.8 Actuele ontwikkelingen	7
2 Tussentijdse evaluatie beleidsplannen	9
2.1 Beleidsnota Jeugdzorg	9
2.1.1 Inleiding	9
2.1.2 Stand van zaken 1,5 jaar na de transitie	10
2.2 Beleidsplan Wmo	13
2.2.1 Inleiding	13
2.2.2 Sociale samenhang	13
2.2.3 Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers	14
2.2.3.1 Mantelzorgers	14
2.2.3.2 Vrijwilligers	14
2.2.4 Preventie	15
2.2.5 Algemene voorzieningen	15
2.2.6 Maatwerkvoorzieningen	15
2.2.7 Maatwerkvoorzieningen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang	16
2.3 Beleidsplan Participatie	17
2.3.1 Transitie	17
2.3.2 Transformatie	17
2.3.3 Stand van zaken	17
2.3.4 Actuele ontwikkelingen Participatiewet	20
3 Tussentijdse evaluatie van de 3 verordeningen	21
3.1 Inleiding	21
3.2 Verordening Jeugdhulp SWW 2015	21
3.3 Verordening maatschappelijke ondersteuning Stichtse Vecht 2015	21
3.4 Verordeningen Participatie	21
4 Conclusies en vervolg	22
4.1 Sociaal domein breed	22
4.2 Beleidsplannen	22
4.3 Overige punten	23
Bijlage Inventarisatie actiepunten Beleidsplan Wmo 2016 – 2018	24

Inleiding

In 2014 zijn ter voorbereiding op de transitie en transformatie in het sociaal domein 3 beleidsplannen, verordeningen en beleidsregels opgesteld. Dit is gedaan samen met de gemeenten Weesp en Wijdmeren, met wie Stichtse Vecht een samenwerking had. In de maanden juli en (gedeeltelijk) augustus 2016 is in Stichtse Vecht een tussentijdse evaluatie uitgevoerd van de genoemde beleidsplannen en verordeningen.

Tussentijdse evaluatie van de 3 beleidsplannen

Bij deze tussentijdse evaluatie zijn de volgende 3 beleidsplannen betrokken:

1. "Geen zorg om jeugdzorg"- Beleidsnota transitie en transformatie Jeugdzorg. Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren. 2015 – 2017.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 30 september 2014.
2. "Voor Elkaar"- Beleidsplan Wmo, Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren. 2015 – 2018.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 28 oktober 2014.
3. Nota Participatiebeleid. Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren. 2015 – 2018.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 25 november 2014.

Later opgestelde en vastgestelde beleidsplannen die ook betrekking hebben op het sociaal domein, zijn niet in deze tussentijdse evaluatie meegenomen.

Als basis voor deze evaluatie dienden de in de beleidsplannen beschreven doelstellingen en (indien aanwezig) actiepunten. Aan de hand hiervan is nagegaan hoe het met de uitvoering van de beleidsplannen staat; de stand van zaken is opgemaakt.

Geprobeerd is de evaluatie van de 3 beleidsplannen op eenzelfde manier uit te voeren en hierover op gelijke wijze te rapporteren. Echter, dit is niet eenvoudig gebleken, aangezien de 3 beleidsplannen op verschillend niveaus zijn beschreven, qua mate van abstractie en detail. Zo zijn in het beleidsplan Wmo doelstellingen en concrete actiepunten benoemd, terwijl in de beleidsnota Jeugdzorg geen actiepunten staan beschreven.

De overstijgende doelen (bijvoorbeeld: jeugdigen groeien gezond en veilig op) zijn nu niet verbonden aan concrete punten op het niveau van maatschappelijke resultaat. Ook mist de slag van maatschappelijk resultaat naar concrete diensten en voorzieningen en de link met de outcome. Deze kennis nemen wij mee voor een volgend beleidsplan, als ook tussentijds in de monitor sociaal domein. Met als doel een op kwaliteit gerichte meet- en verbeterbeweging.

We zijn zo pragmatisch mogelijk met het evalueren van de huidige plannen omgegaan. Zo hebben we bij de beleidsnota's Jeugdzorg en Participatie de belangrijkste overstijgende thema's geselecteerd en deze als leidraad voor de tussentijdse evaluatie genomen. Bij het beleidsplan Wmo rapporteren we op de doelstellingen en is in een bijlage de stand van zaken van de actiepunten beschreven.

De informatie is op verschillende manieren en uit verschillende bronnen verzameld:

- recente, nieuwe jurisprudentie;
- het inkooptraject voor 2017 e.v. en de daaruit voortkomende raamovereenkomsten;
- ervaringen uit de praktijk;

Deze ervaringen zijn opgehaald bij:

- o consulenten en medewerkers van de sociaal wijkteams;
- o collega beleidsadviseurs;
- o de Wmo-raad, de seniorenraad en UW Ouderplatform.

Tussentijdse evaluatie van de 3 verordeningen

Voor de tussentijdse evaluatie van de verordeningen is recente jurisprudentie bestudeerd. Ook zijn gebruikers van de verordeningen gevraagd aan te geven welke knelpunten zij in de praktijk tegenkomen en welke wensen en suggesties voor veranderingen c.q. verbeteringen zij hebben.

Bij deze tussentijdse evaluatie zijn de volgende verordeningen betrokken:

- Verordening Jeugdhulp SWW 2015.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 28 oktober 2014.
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2015.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 28 oktober 2014.
- Vier verordeningen voor Participatie:
 1. Verordening Re-integratie, loonkostensubsidie en studietoelage SWW 2015.
Vastgesteld door de gemeenteraad op 30 juni 2015.
 2. Verordening Tegenprestatie,
 3. Verordening individuele inkomenstoelage,
 4. Afstemmingsverordening.

Input en betrokkenheid adviesraden

Op maandag 15 augustus 2016 is een eerste conceptversie van de rapportage tussentijdse evaluatie besproken met de Wmo-raad sociaal domein en de seniorenraad. De bijeenkomst was constructief en heeft waardevolle informatie en aanvullingen opgeleverd. Het UW Ouderplatform kon hierbij niet aanwezig zijn. Zij hebben op een later moment schriftelijk gereageerd.

Mede op basis van deze ontvangen input is voorliggend definitief concept tot stand gekomen.

Hoofdstuk 1 Gezamenlijke kaders en onderwerpen

Een aantal onderwerpen en uitgangspunten vormt de basis voor de 3 beleidsplannen en/of verordeningen. Daarnaast zijn er onderwerpen die we terug zien in alle 3 de beleidsplannen of die betrekking hebben op de 3 transities. Deze gezamenlijke onderwerpen staan in dit hoofdstuk beschreven.

1.1 Visie en uitgangspunten sociaal domein

In februari 2014 heeft de gemeenteraad van Stichtse Vecht de visie en uitgangspunten voor het sociaal domein vastgesteld. Deze visie is de basis voor onder andere de daarna opgestelde beleidsplannen. Hij geeft richting aan de invulling van beleid en uitvoering. Hiertoe zijn de volgende 8 uitgangspunten geformuleerd:

1. We zien de transities niet als geïsoleerde taken, maar als een transformatie binnen het hele sociaal domein.
2. We dagen de maatschappelijke partners en inwoners uit om de transformatie gezamenlijk uit te werken.
3. We zetten in op preventie.
4. We zetten innovatieve oplossingen en middelen in.
5. We geloven in en vertrouwen op de eigen kracht van inwoners en hun omgeving.
6. Voor mensen in kwetsbare situaties is de gemeente 'vangnet.' We leveren dan maatwerk.
7. We willen de toegang tot zorg en ondersteuning dichtbij, in de buurt organiseren, waar het kan. Waar het niet anders kan, zoeken we andere (regionale) samenwerking.
8. De gelden vanuit het rijk om de transitie vorm te geven zijn kaderstellend.

1.2 Integrale uitvoering binnen het sociaal domein

Het 1e uitgangspunt van de visie sociaal domein geeft aan dat we de transities als één geheel zien. We streven naar een integrale uitvoering. Hiermee richten we ons op een goede afstemming en samenhang tussen beleid en uitvoering, tussen de 3 transities en ook passen we dit toe op het niveau van de inwoner en bekijken we alle relevante aspecten binnen een huishouden.

Eén van de aanbevelingen uit het recent verschenen rapport van de Rekenkamercommissie, besteedt hier aandacht aan: "Juist binnen het sociaal domein kunnen voordelen behaald worden door integraliteit op de verschillende taakvelden van het sociaal domein. Daarbij is het van belang dat de gemeente bepaalt hoe zij deze integraliteit vorm wil geven en in welke mate. Zo is integraliteit binnen de sociaal wijkteams al in een bepaalde mate gemeengoed, maar komt dit op de onderdelen beleid, inkoop en backoffice nog onvoldoende naar voren. Bij het bepalen van de mate van integraliteit kan inzicht in behoeften van inwoners en doelgroepen behulpzaam zijn. Gebruik hierbij de kennis en ervaring van de ketenpartners."

1.3 Versterken Voorveld

Impuls Preventie sociaal domein

In juli 2015 heeft het college een pakket van extra maatregelen vastgesteld ter versterking van het zogenoemde voorveld. Doel van het pakket is om inwoners in staat te stellen de zorg voor elkaar bijtijds en goed te organiseren. Preventie en versterking van inwonersinitiatief vormen de rode draad in het pakket maatregelen. Met dit pakket wordt uitvoering gegeven aan een besluit van de gemeenteraad van 11 november 2014 om voor 2015 extra geld (in totaal € 200.000,-) beschikbaar te stellen om in het sociaal domein (eenmalig) een impuls te geven aan preventie. In tussentijdse rapportages zijn de bestuurders op de hoogte gehouden over de voortgang. En die is zeer voorspoedig. Nagenoeg alle projecten en maatregelen zijn succesvol afgerond. In november 2016 wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd in een informele sessie.

Het succes van dit traject maakt duidelijk hoe zeer investeren in het voorveld loont. Alle redenen dus om hiermee door te gaan, zoals beschreven en uitgewerkt in de Notitie 'Een sterke basis – versterken van het voorveld'.

Notitie 'Een sterke basis – versterken van het voorveld'

Stichtse Vecht streeft er naar dat haar inwoners zich zoveel mogelijk zelfstandig kunnen redden in hun eigen leefwereld en optimaal participeren in de samenleving. Deze basis noemen wij het Voorveld. Versterking van deze basis zorgt ervoor dat mensen kunnen blijven meedoen, met als gevolg dat ze langer thuis, in de vertrouwde omgeving, kunnen blijven wonen. Het betekent vooral het stimuleren

van ontmoeting, onderlinge ondersteuning en initiatieven van brandstof voorzien, om zo de vitaliteit van de lokale gemeenschappen te versterken.

In aanvulling op de door de raad gegeven impuls voor preventie, acht het college het noodzakelijk om integraal en stevig in te zetten op het zogenoemde versterken van het voorveld. Hiertoe is in de afgelopen periode een notitie opgesteld en wordt de gemeenteraad (in haar vergadering van 15 november 2016) gevraagd hiertoe budget beschikbaar te stellen, vanuit de reserve sociaal domein, zodat de plannen in de notitie kunnen worden uitgevoerd.

We zetten onder andere in op het versterken van de pedagogische civil society, eigen kracht van inwoners, positief jeugdbeleid en hoogwaardige basisvoorzieningen waarin een signaleringsrol wordt belegd. Dit doen we om te voorkomen dat jeugdigen een zorgvraag krijgen of hun zorgvraag zwaarder wordt dan nodig. Dit is een belangrijk onderdeel van de transformatie en de afgelopen jaren zijn hier al meerdere stappen in gezet.

Andere inhoudelijke thema's die versterkt worden zijn:

- Samen, verbreden, verbinden (overkoepelend cluster);
- Versterken samenkracht;
- Preventie gezondheid;
- Bevorderen ontmoeting, zelfredzaamheid en participatie.

1.4 Monitoring

Via de rapportages van Inkoop Utrecht West hebben wij inzicht in de inzet en kosten van jeugdhulp en de (nieuwe) Wmo. Er wordt gewerkt aan het vertalen van deze en andere cijfers naar de monitor sociaal domein Stichtse Vecht. Hierover bent u recentelijk geïnformeerd. Het is wenselijk ook de resultaten van hulp te kunnen meten zowel op het niveau van aanbieder als cliënt. In de regio wordt hieraan gewerkt, onder andere via het Klant Kwaliteitonderzoek.

1.5 Financiën

Wmo

Ondanks de forse bezuinigingstaak (op hulp bij het huishouden en de nieuwe taken) is de gemeente goed uitgekomen met het budget. Over 2015 werd voor de nieuwe Wmo-taken, door voorzichtig begroten, een overschot gerealiseerd van €2,7 miljoen, dat is toegevoegd aan de Reserve Sociaal Domein. De bezuinigingen werken door in 2016 en verder. Voor 2016 en verder is het budget naar beneden bijgesteld.

Jeugd

De transitie is gerealiseerd binnen het beschikbare budget van rijksmiddelen die zijn overgedragen. Dit budget was in 2015 10% lager dan het beschikbare budget vóór de overheveling van de jeugdhulptaken naar de gemeenten.

Participatie

De financieringssystematiek van de Participatiewet bestaat uit twee delen. De gemeente ontvangt een budget voor uitvoering van de re-integratie (vanaf 2015 is dit samengevoegd met het budget voor de WSW loonkosten) en een gebundeld budget voor de uitkeringen bijstand en IOAW.

Het eerste (het re-integratiebudget) is aan bezuinigingen onderhevig. In 2015 bedroeg het budget €4.900.500,-. Jaarlijks vindt op dit budget een korting plaats van 5 tot 8 %. Dit gaat met name bij de loonbetaling van de WSW werknemers knellen aangezien de lonen in de CAO vastliggen. Door op de overhead te bezuinigen kan het SW bedrijf de schade vooralsnog voorkomen.

Vanaf 2016 maakt het Participatiebudget integraal onderdeel uit van de Integratie-uitkering sociaal domein. Jaarlijks wordt vanuit een macrobudget een verdeling over de gemeenten gemaakt. In 2015 ontving Stichtse Vecht €9.736.500,- het (voorlopig) budget voor 2016 is €10.181.900. De middelen bestemd voor financiering van de uitkeringen worden aan de gemeente beschikbaar gesteld op grond van de wet "Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten" (BUIG) en maken dus geen deel uit van de Integratie-uitkering.

1.6 Sociaal wijkteam

De gemeente Stichtse Vecht kiest voor een compact sociaal wijkteam (SWT) van generalistische en specialistische medewerkers. De sociaal wijkteams zijn zo geformeerd dat de integrale, actieve, netwerkgerichte manier van werken geborgd wordt op basis van voldoende competenties van medewerkers. De sociaal wijkteams zorgen voor uitvoeringsregie en verrichten hands-on werkzaamheden.

In de huidige praktijk valt op dat de wijkteams veel ondersteuning zelf uitvoeren. Zij voeren niet alleen regie, maar verlenen met name hulp in het geval van meervoudige problematiek. Hier gaat behoorlijk wat tijd in zitten. Een risico is dat er minder tijd overblijft voor het bouwen aan een actieve en netwerkgerichte manier van werken, zoals het versterken van de samenwerking met vrijwilligersorganisaties. Echter, het sociaal wijkteam heeft op casusniveau een sterk netwerkgerichte manier van werken. Vrijwilligers en nuldelijns voorzieningen (zogenaamde voorveld) worden waar mogelijk ingezet en reeds betrokken hulp- en dienstverleners worden actief met elkaar in contact gebracht om te komen tot eenduidige afspraken en taak- en rolverdeling.

Het voordeel is dat de inwoner met minder gezichten en doorverwijzingen te maken krijgt.

Enkelvoudige problematiek wordt opgepakt door de consultants van Jeugd en Wmo.

Het onderscheid tussen enkelvoudig en meervoudig is soms bij aanvang diffuus. Ook de mate van complexiteit is niet altijd bij het indienen van de hulpvraag(en) helder. De problematiek kan enkelvoudig zijn, in die zin dat de hulpvraag zich binnen één domein (bijv. jeugd) bevindt. Tegelijkertijd kan de aard van de ondersteuningsvraag of –vragen dusdanig complex zijn, dat toch inzet van het sociaal wijkteam wenselijk is.

Geconstateerd wordt dat op basis van raadsdocumenten (Dienstverleningsmodel, Organisatiekaders) diverse beelden bestaan over de rol opvatting (en het daarbij behorende takenpakket) van het Sociaal Wijkteam; dit levert problemen op bij de uitwerking en uitvoering van de werkzaamheden van het Sociaal Wijkteam. Het Implementatieplan sociaal domein (tactische uitwerking van het Dienstverleningsmodel) vult de sturingsbehoefte voor de uitvoering (van de taken in het sociaal domein) in en is de brug tussen strategie en uitvoering.

1.7 Uitgangspunten PGB Wmo en Jeugdzorg

Ter aanvulling op de verordening en de uitvoeringsregels (voor Wmo en Jeugdzorg) is in november 2015, in SWW-verband, de notitie 'Uitgangspunten persoonsgebonden budget Jeugd en Wmo 2016 – 2017' vastgesteld door het college. Hiermee is een eerste aanzet gedaan om meer kaders en helderheid te scheppen over het PGB-gebruik. De notitie schetst uitgangspunten van een gezamenlijk afwegingskader voor het PGB-gebruik binnen de Wmo en Jeugdzorg. De uitgangspunten van de notitie zijn verwerkt in de uitvoeringsregels Jeugd en Wmo. De evaluatie zal daarin worden meegenomen.

1.8 Actuele ontwikkelingen

SWW

Zoals gezegd zijn de visie op het sociaal domein, de beleidsplannen, verordeningen en beleidsregels opgesteld binnen het samenwerkingsverband Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren (SWW). Begin 2016 is er voor wat betreft het sociaal domein een einde gekomen aan dit samenwerkingsverband. Alle door de raad vastgestelde documenten blijven onverkort van kracht voor Stichtse Vecht.

Inkoop Jeugdhulp en (nieuwe) Wmo-taken

Ook voor 2017 en 2018 kopen we de jeugdhulp en (nieuwe) Wmo-taken in samen met de andere gemeenten in Utrecht West. Dit inkooptraject is eind 2016 afgerond. Om innovatie en transformatie te stimuleren is hiervoor een specifiek perceel opgesteld, waarop aanbieders kunnen intekenen.

Resultaatgericht inkopen

Met het opstellen van een ondersteuningsplan voor alle aan Utrecht West verbonden gemeenten, worden doelen en resultaten gemeten op cliëntniveau. Uiteindelijk is het doel om deze cijfers te koppelen aan het aanbieder niveau. Deze gegevens kunnen wij gebruiken om de kwaliteit van aanbieders te meten. Daarnaast kan dit gebruikt worden als middel om resultaatgericht te bekostigen in plaats van op basis van standaard producten. Dit is nog een ontwikkeltraject.

Een implementatieplan voor het Dienstverleningsmodel sociaal domein

Op 8 juli 2014 heeft de gemeenteraad het Dienstverleningsmodel sociaal domein vastgesteld. Het dienstverleningsmodel is een verdere uitwerking van visie, uitgangspunten en toegangsfunctie. Hierin is op strategisch niveau vastgelegd hoe en op welke wijze Stichtse Vecht het sociaal domein wil inrichten. Het implementatieplan beschrijft hoe we van strategisch op tactisch niveau komen. In de afgelopen periode is hieraan gewerkt.

Hoofdstuk 2 Tussentijdse evaluatie beleidsplannen

In dit hoofdstuk evalueren wij de 3 afzonderlijke beleidsplannen: de beleidsnota jeugdzorg, het beleidsplan Wmo en het beleidsplan Participatie. Leidraad voor de tussentijdse evaluatie van het beleid in het sociaal domein, zijn de doelstellingen uit de verschillende beleidsplannen.

2.1 Beleidsnota Jeugdzorg

“Geen zorg om jeugdzorg”- Beleidsnota transitie en transformatie Jeugdzorg.
Stichtse Vecht, Weesp en Wijdemeren. 2015 - 2017

Decentralisatie Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2015 is het stelsel van ondersteuning, hulp en zorg bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen ingrijpend gewijzigd. Gemeenten zijn vanaf die datum op grond van de Jeugdwet bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor alle jeugdhulp, de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en de organisatie van de advies- en meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling.

2.1.1 Inleiding

In de beleidsnota jeugdzorg zijn basisregels, landelijke en lokale uitgangspunten en lokale principes benoemd. Deze overlappen elkaar deels en zijn deels aanvullend op elkaar. Daarnaast is aangegeven hoe Stichtse Vecht de jeugdhulp gaat organiseren en met wie. Actiepunten zijn tussen de regels door beschreven maar niet duidelijk benoemd. Deze beleidsnota is daardoor lastig te evalueren. Wij hebben er daarom voor gekozen om in de evaluatie van de beleidsnota Jeugdzorg, in te gaan op overstijgende thema's. Hieronder wordt ingegaan op de stand van zaken.

Ambitie uit de beleidsnota jeugdzorg: “In de decentralisatie van de jeugdzorg onderscheiden we de transitie en de transformatie. De transitie is de overdracht van taken naar de gemeente en de transformatie is de verandering van het stelsel en de werkwijze.”

Transitie

Eind 2014 had de gemeente alleen een rol ten aanzien van preventief jeugdbeleid. Vanaf 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor:

- de jeugd GGZ (voorheen AWBZ en Zorgverzekeringswet);
- provinciale jeugdzorg (waaronder toegang, advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK), kindertelefoon, ambulante, specialistische en residentiële zorg en pleegzorg);
- gesloten jeugdzorg (jeugdzorg plus), jeugdreclassering en jeugdbescherming;
- de zorg voor verstandelijk beperkten;
- de functie begeleiding, persoonlijke verzorging en het bijbehorende kortdurende verblijf voor alle grondslagen van jeugdigen (voorheen AWBZ).

Transformatie (ambitie zoals genoemd in de beleidsnota jeugdzorg)

“Met de transformatie van de jeugdzorg willen we bereiken dat de beschikbare middelen zo worden ingezet dat met minder geld een groter effect wordt bereikt, zodat meer gezinnen sneller en met lichtere zorg kunnen worden geholpen.

Daar waar er sprake is van problemen op meerdere leefgebieden worden die integraal opgepakt volgens het “één (huishouden)plan” principe. Alleen dan is de hulp die wordt ingezet effectief en efficiënt”.

2.1.2 Stand van zaken 1,5 jaar na de transitie

Transitie

Met de transitie heeft de gemeente een groot aantal nieuwe verantwoordelijkheden gekregen. De gemeente heeft via regionale en bovenregionale samenwerking de benodigde hulp ingekocht. Binnen de gemeente is er kennis en expertise aanwezig om cliënten goed door te verwijzen. Daarnaast zijn de systemen zo ingericht dat de zorg gefactureerd en betaald kan worden. Met de komst van de sociaal wijkteams is de basisinfrastructuur georganiseerd. Wij hebben geen klachten ontvangen over de jeugdhulp.

Dit alles binnen het beschikbare budget van rijksmiddelen die zijn overgedragen. Dit budget was in 2015 10% lager dan het beschikbare budget vóór de overheveling van de jeugdhulp taken naar de gemeenten.

Transformatie

Preventie

Een landelijke basisregel en tevens lokaal principe is dat wij inzetten op preventie. Dit thema vormt een rode draad in de beleidsnota. Denk aan het versterken van het pedagogisch klimaat, investeren in preventieve zaken zoals opvoedingsondersteuning en hoogwaardige basisvoorzieningen waarin ook een signaleringsrol wordt belegd. De afgelopen jaren zijn hier al meerdere stappen in gezet. Dit thema is verder uitgewerkt in de notitie Versterken Voorveld.

Sociaal wijkteams

In het sociaal wijkteam wordt in samenhang gekeken naar ondersteuningsvragen om optimaal gebruik te maken van het eigen sociaal netwerk van gezinnen, preventieve (basis)voorzieningen en specialistische kennis die in het professionele netwerk aanwezig is. In de sociaal wijkteams is ook de deskundigheid op het gebied van jeugdhulp aanwezig. In de beleidsnota Jeugdzorg is aangegeven dat onderzocht wordt onder welke voorwaarden de sociaal wijkteams zelf specialistische zorg in kunnen zetten.

De sociaal wijkteams hebben zoals vermeld in het beleidsplan jeugdzorg een vergaand beslissingsmandaat. Eventuele indicaties worden afgegeven in overleg met de Jeugdconsulenten.

Integrale hulp: één huishouden, één plan, één regisseur

Er is hard gewerkt aan deze transformatie. Sociaal wijkteams zijn opgericht waarin de hulp aan volwassenen en jeugdigen met een domeinoverstijgende hulpvraag wordt opgepakt. Buurtzorg Jong wordt gesubsidieerd om regie te voeren en de basishulp te bieden bij jeugdigen/gezinnen. Buurtzorg Jong maakt onderdeel uit van de sociaal wijkteams. Waar sprake is van gezinsproblematiek wordt er breed samengewerkt binnen het sociaal wijkteam

In praktijk blijkt dat het werken met één huishouden, één plan, één regisseur-principe een ontwikkeltraject is. Hierbij een voorbeeld. Buurtzorg Jong en de jeugdconsulenten werken vanuit het perspectief van de jeugdige en nemen daarin alle levensdomeinen mee. Vanuit een andere hoek kan moeder worden geholpen voor bijvoorbeeld GGZ problematiek; het kan voorkomen dat de psycholoog zich alleen op moeder richt, en geen contact legt met de hulpverleners die evt. in het gezin aanwezig zijn. Hier zien we nog een schot tussen de verantwoordelijkheden die bij de zorgverzekering en bij de gemeente liggen. Ook intern zijn systemen nog niet voldoende op elkaar afgestemd, waardoor er op verschillende manieren wordt gewerkt binnen de drie decentralisaties. Dit heeft te maken met technische belemmeringen.

Het integraal oppakken van casuïstiek moet altijd binnen de privacy regelgeving. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt binnen het sociaal domein; mede om deze reden is de privacy functionaris aangesteld.

Binnen de sociaal wijkteams wordt continue gewerkt aan het versterken van een integrale aanpak. Bij passende jeugdhulp is de cliënt het uitgangspunt en is hulp zo licht en gewoon mogelijk, maar ook direct intensief waar nodig. Dit vraagt om een goede verbinding en snel schakelen tussen generalistische basiszorg en specialistische jeugdhulp; zogenoemde verticale integratie (bron NJI).

De hulp is samenhangend wanneer de deskundigheid vanuit verschillende specialismen en sectoren beter benut wordt en in samenhang wordt aangeboden vanuit het principe één gezin, één plan. Dit

veronderstelt een intensieve samenwerking van specialisten vanuit verschillende sectoren; horizontale integratie (bron NJI).

Op veel onderdelen gaat dit al goed. Het blijft zoeken naar de juiste balans. We zien dat Buurtzorg Jong zich sterk richt op goede samenwerking met jeugdpartners (verticale integratie). Buurtzorg Jong profileert zich minder actief als onderdeel van het sociaal wijkteam, maar meer als Buurtzorg Jong. Een risico hiervan is dat horizontale integratie binnen het wijkteam minder sterk wordt ontwikkeld. Het is een ontwikkeltraject om uit te vinden waar een domein overstijgende aanpak écht meerwaarde biedt, en hoe dat het meest efficiënt te organiseren. Het blijft van belang dat vanuit het brede sociaal domein wordt gedacht en gehandeld.

We stimuleren afschalen naar lichtere vormen van zorg en bieden hulp zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig

Het streven is de hulp zo licht als mogelijk in te zetten en zo zwaar als nodig. In het inkooptraject zijn met aanbieders afspraken gemaakt over zowel het tijdig afschalen van zorg en als ook het tijdig aangaan van samenwerking met het sociaal wijkteam. Dit is een ontwikkeltraject, aangezien aanbieders niet altijd gewend zijn om tijdig de samenwerking op te zoeken of af te schalen. Tevens leidt deze beweging tot een knelpunt. Met name de zorg vanuit gecertificeerde instellingen wordt eerder afgeschaald naar de gemeente. De gecertificeerde instellingen, waarbij Samen Veilig (SAVE) een grote aanbieder is, zijn strikter in de selectie van de doelgroep dan voorheen. Zolang de hulp in het vrijwillig kader plaatsvindt dan verwacht SAVE dat het sociaal wijkteam hier regie in neemt. Anders gezegd: SAVE houdt zich primair bezig met dwang en kan worden ingezet in het vrijwillig kader wanneer veiligheid in het geding is (bijvoorbeeld in een crisissituatie). Dit heeft effect op het lokale veld. Bij Buurtzorg Jong ontstaat hier een knelpunt: er gaat relatief veel tijd zitten in de zorg voor enkele gezinnen. We zoeken hierin samen met Buurtzorg Jong naar een passende en duurzame oplossing.

Bij meerdere vormen van zorg is sprake van wachtlijsten. Dit is echter geen nieuw gegeven en was ook voor de transitie al het geval. Hierop wordt gestuurd door afspraken te maken met gecontracteerde aanbieders en huisartsen. Daarnaast blijft het van belang kritisch te kijken of direct de juiste hulp wordt ingezet en stapeling van zorg wordt voorkomen. Dit is een voortdurend aandachtspunt, onder andere in onze inkooporganisatie in Utrecht West verband.

Indien een jeugdige niet meer thuis kan wonen, dan is een pleeggezin een mogelijke oplossing. Pleegzorgouders bieden een waardevolle bijdrage aan onze samenleving. In sommige gevallen is een pleeggezin niet mogelijk. Om te voorkomen dat jeugdigen in een residentiële instelling worden geplaatst, zetten wij in op het faciliteren van gezinshuizen in Stichtse Vecht of omgeving. Dit nemen wij mee in het inkooptraject.

Om vernieuwing in de keten te realiseren is het nodig om nieuwe vormen van zorg en zorgstructuren te organiseren. In Stichtse Vecht is dit gedaan door onder andere het werken met sociaal wijkteams en de Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd GGZ (POH JGGZ). Hier wordt (kortdurende) ondersteuning verleend zonder indicatie of er vindt vraagverheldering plaats om een meer gerichte verwijzing naar tweedelijns zorg te kunnen doen. De inzet van de POH JGGZ wordt binnenkort geëvalueerd.

Vraaggerichte in plaats van aanbodgerichte zorgvormen

Binnen de regionale samenwerking met Utrecht West wordt via de inkoop ingezet op het loslaten van de standaard producten en wordt toegewerkt naar meer vraaggerichte zorg; zo ook van productgericht naar resultaatgericht financieren. Hiervoor wordt in Utrecht West verband een format voor een ondersteuningsplan opgesteld. Van tevoren wordt gedefinieerd wat het beoogde resultaat is en achteraf wordt gekeken of de resultaten zijn behaald. Eigen regie blijft hierin het uitgangspunt en gezinnen houden de vrijheid om hun eigen Familiegroepsplan op te stellen.

Tevens is in het inkooptraject een innovatieperceel opgenomen. Doel is om aanbieders innovatieve voorstellen te laten doen die productstapeling en een standaard productaanbod tegen gaan en juist een passend aanbod bieden voor de specifieke cliënt.

Wij zorgen voor maatwerk en regelen de hulp dichtbij de inwoners: lokaal tenzij

Wij bieden een breed pallet voorzieningen, geboden door de vele gecontracteerde jeugdhulpverleners. Daarnaast kunnen mensen via een persoonsgebonden budget (PGB) niet-gecontracteerde hulp inzetten. Het PGB beleid wordt binnenkort eveneens tussentijds geëvalueerd. Daarnaast worden er gesprekken gevoerd met de kinderopvang om een passend lokaal aanbod te organiseren voor kinderen met een zorgvraag. Onze consultants en het sociaal wijkteam hebben een vraaggerichte insteek. Er wordt samen met het gezin onderzocht wat mensen zelf kunnen oplossen en waar aanvullende hulp nodig is; hierin wordt maatwerk geboden.

Afspraken met huisartsen over rol, bekostiging en integraliteit op regionaal en lokaal niveau

De samenwerking met huisartsen krijgt onder andere vorm via het eerste lijn café. Het contact met huisartsen en samenwerking op het gebied van jeugd, en met name verwijzingen kan nog beter. De samenwerkingsovereenkomst tussen de huisartsen, regio Utrecht West en de GGD biedt heldere richtlijnen voor het verbeteren van de samenwerking. Hieraan wordt de komende jaren verder uitwerking aangegeven, zoals door het bieden van een up to date sociale kaart en het afstemmen op lokaal niveau tussen JGZ artsen en huisartsen. Dit heeft als doel dat huisartsen breder kunnen gaan verwijzen en inzicht hebben in wachtlijsten per jeugdhulp aanbieder.

Samenwerking met het onderwijs

Passend onderwijs, ook wel de 4^e transitie genoemd, is een onderdeel van de beleidsnota Jeugdzorg. Hoewel Passend onderwijs in principe de verantwoordelijkheid van het onderwijs is, vraagt de invulling ervan afstemming tussen onderwijs en gemeente. In de wet Passend Onderwijs en in de Jeugdwet is opgenomen dat gemeenten en samenwerkingsverbanden verplicht zijn 'op overeenstemming gericht overleg' (OOGO) te voeren over zowel het ondersteuningsplan van de samenwerkende schoolbesturen, als de plannen voor de zorg voor de jeugd.

Afstemming is van belang, want het gaat immers vaak om kwetsbare kinderen, jongeren en gezinnen die extra begeleiding nodig hebben, thuis, op school of bij werk. Het belang van samenwerking tussen onderwijs en gemeenten wordt daarmee onderstreept. De afgelopen jaren zijn hiervoor op regionaal niveau verschillende overlegstructuren ontwikkeld.

Wij werken hieraan door:

- de verbinding tussen lokale teams en onderwijs verder te ontwikkelen;
- integrale onderwijs zorgarrangementen verder te ontwikkelen;
- een vroegtijdige preventieve inzet van jeugdhulp in het onderwijs te borgen;
- wij evalueren het thuiszitterprotocol en maken nieuwe afspraken over de inzet en betrokkenheid van de verschillende partijen over vrijstellingen;
- het versterken van de samenwerking met het MBO.

16 - 27 jaar

In de beleidsnota jeugdzorg is het risico benoemd dat er schotten kunnen ontstaan tussen 18- en 18+, bijvoorbeeld tussen de jeugd GGZ (18-) en volwassenen GGZ (18+). In de praktijk zien wij dat de overgang van 18- naar 18+ wetgeving inderdaad een risico vormt. Landelijk is te zien dat de doelgroep tussen 16 en 27 jaar te maken heeft met vele verschillende wetten. Dit is geen nieuw probleem, dit bestond ook al voor de transitie. Wij hebben hierop geanticipeerd door sociaal wijkteams in te richten. Wij gaan de komende periode sociaal domein breed met dit thema verder aan de slag.

De positie van jeugdigen en hun ouders

De positie van de cliënt is al een aantal jaar voor de transitie veranderd; er wordt niet meer óver jeugdigen gesproken, maar mét hen. Als gemeente geven wij hier verder vorm aan. De medewerker van het sociaal wijkteam of de zorgaanbieder stelt samen met de ouders het Utrecht West ondersteuningsplan op. Deze werkwijze ontwikkelen we verder door in samenwerking met de gemeenten in Utrecht West. Privacy blijft hierbij een belangrijk aspect. Het uitgangspunt is dat het niet nodig is om het gezinsplan of Utrecht West ondersteuningsplan volledig over te dragen aan de gemeente om toegang te krijgen tot geïndiceerde hulp. Alleen de daadwerkelijk benodigde informatie wordt verschaft. Indien wij informatie nodig hebben over een jeugdige voor een indicatie, benaderen wij hiervoor de cliënt zelf. Het Utrecht West ouderplatform heeft een belangrijke adviserende rol hierin.

2.2 Beleidsplan Wmo

“Voor Elkaar”- Beleidsplan Wmo, Stichtse Vecht, Weesp en Wijdmeren. 2015 – 2018

2.2.1 Inleiding

In de Wmo 2015 is opgenomen welke onderwerpen in het beleidsplan aan de orde moeten komen. Deze zes onderwerpen vormen de hoofdstukken van het Wmo beleidsplan. Per hoofdstuk zijn doelstellingen geformuleerd, waaraan weer actiepunten zijn gekoppeld.

Per hoofdstuk worden hieronder de stand van zaken en ontwikkelingen weergegeven. Een overzicht met actiepunten staat in de bijlage.

Transitie

Voor de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in 2007 waren gemeenten al actief op tal van onderwerpen, opgenomen in die wet. Nieuw in 2007 was met name de hulp bij het huishouden. De nieuwe Wmo 2015 heeft als belangrijkste toevoeging de verantwoordelijkheid voor gemeenten voor de extramurale begeleiding. De uitvoering van de Wmo is dus duidelijk niet zo'n nieuwe taak als de jeugdzorg en daarom minder ingrijpend.

Transformatie

De transitie in de Wmo staat niet op zichzelf, maar wordt samen met die in de Jeugdzorg en Participatie gezien als een transformatie binnen het gehele sociaal domein.

Met de transitie beogen we dat iedereen naar vermogen mee kan doen in de samenleving. Dit is bij de verschillende onderdelen (onder doelstellingen) verder uitgewerkt.

2.2.2 Sociale samenhang

Doelstellingen:

1. We faciliteren dat mensen elkaar kunnen ontmoeten en mee kunnen doen in de wijk;
2. Versterken van eigen kracht;
3. We stimuleren initiatieven van bewoners (samenkracht) die gericht zijn op onderlinge hulp;
4. We bevorderen de toegankelijkheid van voorzieningen, activiteiten, ruimten en informatie voor mensen met een beperking.

De sociale samenhang binnen de verschillende dorpskernen en wijken binnen onze gemeente is groot. Om de onderlinge betrokkenheid nog meer te bevorderen ondersteunt de gemeente doorlopend initiatieven van inwoners om te ontmoeten en initiatieven van bewoners die gericht zijn op onderlinge hulp. Inwoners worden gestimuleerd hun netwerk te versterken en aan te spreken. De gemeente zet ook in op betere toegankelijkheid van voorzieningen, activiteiten, ruimten en informatie voor mensen met een beperking.

Een website die vraag en aanbod van individuele inwoners, gericht op onderlinge hulp, bij elkaar brengt is niet gerealiseerd. In 2014 is de aanbesteding hiervoor niet goed afgerond. Toen is besloten niet opnieuw aan te besteden.

De mate van sociale samenhang en de ontwikkeling hiervan valt moeilijk te meten. Onderzoeken, zoals de Gemeentelijke beleidsmonitor Sociale Kracht, kunnen hierin niettemin nader inzicht geven. In deze monitor, die dit jaar voor het eerst gehouden is, scoort de gemeente overigens goed op 'sociale kracht', met gemiddeld een 7,7.

De komende periode staat in het teken van het verder versterken van de sociale samenhang. Bij de uitwerking van de notitie Versterken Voorveld, waarin dit een belangrijk thema is, komt dit nadrukkelijk aan de orde.

2.2.3 Ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers

Doelstellingen:

1. Mantelzorgers ondersteunen en faciliteren zodat zij de zorg goed vol kunnen houden en zorgvragers zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen;
2. Vrijwilligerswerk stimuleren en particuliere initiatieven voor vrijwilligerswerk faciliteren.

Al ruim voor de komst van de Wmo 2015 gebeurde er al veel op dit gebied. Mantelzorgers en vrijwilligerswerk werden al ondersteund; met de komst van de Wmo 2015 is deze ondersteuning geïntensiveerd.

2.2.3.1 Mantelzorgers

De gemeentelijke inzet is erop gericht mantelzorgers te ondersteunen zodat zij de zorg goed vol kunnen houden en zorgvragers zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.

Naast de in het *Schema inventarisatie actiepunten 3 beleidsplannen* (zie de bijlage) vermelde actiepunten en initiatieven is 'mantelzorg' vorig jaar bestempeld als één van de bestuurlijke topdossiers.

Begin 2016 zijn direct twee impulsen gegeven:

- structurele versterking van Steunpunt Mantelzorg door verdubbeling van de subsidie;
- substantiële verhoging van de subsidie van vrijwilligersmaatjes organisatie Handjehelpen.

Daarnaast is onderstaand pakket maatregelen vastgesteld, gestoeld op de volgende twee pijlers:

- we willen geregeld in gesprek met mantelzorgers en
 - bijzondere aandacht voor bijzondere groepen mantelzorgers.
1. Nulmeting & Interactief onderzoekstraject 'In gesprek met mantelzorgers'
 2. De waardering 2016 van mantelzorgers
 3. De campagne Werk & Mantelzorg
 4. Mantelzorg en dementie (Samen Dementievriendelijk en Dement Talent)
 5. Jonge mantelzorgers
 6. Dag van de mantelzorg

Door dit uitgebreide pakket aan maatregelen is een blijvende, intensieve aandacht voor mantelzorgers gegarandeerd. Dat is ook nodig, gelet op het grote belang van mantelzorgers en het beroep dat op hen wordt gedaan.

2.2.3.2 Vrijwilligers

In Stichtse Vecht bestaat al jarenlang een solide basis voor ondersteuning en promotie van vrijwillige inzet, met name gevormd door de Vrijwilligerscentrale Stichtse Vecht, onderdeel van Welzijn Stichtse Vecht. Zij zijn actief op onder andere de volgende gebieden: bemiddelingsfunctie vraag en aanbod organisaties en vrijwilligers, advisering organisaties, ondersteunen inwonersinitiatieven, beheer collectieve vrijwilligersverzekering (ook voor mantelzorgers), workshops, een jaarlijkse netwerkconferentie en een makelaarsfunctie voor de maatschappelijke stages voor scholieren.

Naast de Vrijwilligerscentrale levert ook het Gilde Stichtse Vecht een belangrijke bijdrage aan de ondersteuning en promotie van vrijwillige inzet; onder meer via het door de gemeente gefaciliteerde POWER-project.

Jaarlijks vindt het vrijwilligersfeest plaats, met uitreiking van de vrijwilligersprijs.

Al met al is er sprake van een solide ondersteuning van de talloze vrijwilligers die in onze gemeente actief zijn.

2.2.4 Preventie

Doelstellingen:

1. Zorgen dat inwoners, vrijwilligers en professionals weten waar zij signalen kunnen melden;
2. Door vroegtijdig signaleren voorkomen dat problemen ontstaan of verergeren;
3. Zoveel mogelijk hulpvragen in het preventieve 'voorveld' oplossen door lichte vormen van ondersteuning in te zetten.

Vroegsignalering is het vroegtijdig signaleren van een (dreigend) probleem. Een goede uitvoering hiervan levert informatie op over risico's. *Preventie* is het inzetten van activiteiten om de zelfredzaamheid van mensen te bevorderen en te beschermen.

De gemeente zet hier vol op in, zodat iedereen weet waar hij/zij problemen kan melden.

Voor een aantal signaleringsfuncties die meer of minder in de crisissfeer liggen (crisisopvang 24 uur, Meldpunt Zorg & Overlast, Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) en maatschappelijke opvang) streven we naar het realiseren van één, voor iedereen makkelijk toegankelijk centraal meldpunt.

Blijvende aandacht voor preventie is noodzakelijk, waarbij alle maatschappelijke partners betrokken worden.

2.2.5 Algemene voorzieningen

Doelstellingen:

1. Het versterken van algemene voorzieningen;
2. Het gebruik van algemene en laagdrempelige voorzieningen in de wijk staat voorop bij een ondersteuningsvraag;
3. Aan mensen die een algemene voorziening nodig hebben maar deze niet zelf kunnen betalen, geeft de gemeente een vergoeding of voucher als daarmee inzet van zwaardere ondersteuning kan worden voorkomen.

Algemene voorzieningen zijn diensten of activiteiten die toegankelijk zijn zonder indicatie of uitgebreid onderzoek. Vaak zijn het diensten die in opdracht van de gemeente worden georganiseerd. Bij algemeen gebruikelijke voorzieningen is er geen regie van de gemeente, mensen regelen en betalen het zelf, zoals maaltijdservices en particuliere schoonmaakhulp.

Er zijn al veel algemene voorzieningen beschikbaar. De inzet van de gemeente is erop gericht deze te versterken en hiervan meer gebruik te laten maken in de plaats van maatwerkvoorzieningen. Voor een goed overzicht van alle voorzieningen (ook per wijk) is een nieuwe sociale kaart in ontwikkeling.

De verplichte hulp op afstand (7x24 uren telefonische hulpdienst) is door de gemeente ingekocht bij Sensor.

De onafhankelijk cliëntondersteuning wordt anders ingericht. In de tweede helft 2016 vindt een aanbesteding plaats die moet resulteren in de beoogde regierol voor de gemeente. Het is de bedoeling verschillende aanbieders te contracteren, waardoor alle doelgroepen binnen het sociaal domein kunnen worden bediend en er keuzevrijheid is voor de cliënten.

Het blijft noodzakelijk om te investeren in algemene voorzieningen, om daarmee het gebruik van duurere maatwerkvoorzieningen te kunnen beperken. Hiermee wordt de link duidelijk gelegd naar de nota Versterken Voorveld, waarbinnen dit één van de doelstellingen is.

2.2.6 Maatwerkvoorzieningen

Doelstellingen:

1. Maatwerk leveren waar dat nodig is en voorkomen van automatische inzet van zware ondersteuning;
2. Inzetten op innovatieve oplossingen in het kader van de begeleiding;
3. Tegengaan van overlap in maatwerkvoorzieningen.

Bij de overkomst van AWBZ-cliënten met een voor de gemeente nieuwe maatwerkvoorziening Wmo (individuele begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf), is sprake geweest van een zachte landing. Bij de overgang van deze nieuwe cliënten hebben zich geen grote problemen voorgedaan. Genoemde maatwerkvoorzieningen zijn in Utrecht West verband (inclusief Weesp en Wijdmeren) ingekocht. Inmiddels loopt het inkoopproces voor 2017 en verder. De insteek is dat er meer resultaatgericht wordt ingekocht, waarbij de cliënt meer centraal staat. Via het nieuwe inkooptraject sturen we ook meer op het realiseren van innovatie.

Sinds maart 2016 wordt resultaatgerichte financiering bij de hulp bij het huishouden toegepast en is een algemene voorziening beschikbaar. Op 18 mei 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) uitspraken gedaan die ons nopen om dit net ingezette beleid aan te passen. De algemene voorziening is tijdelijk stopgezet. De komende periode wordt onderzocht of we deze voorziening opnieuw gaan aanbieden. In dat geval is aanpassing van de verordening noodzakelijk.

Verder is het bij Hulp bij het huishouden nodig om een nieuw normenkader te ontwikkelen zodat het voor de cliënt duidelijk wordt welke zorg wordt geleverd en hoe die bijdraagt aan compensatie van de door de cliënt ervaren beperkingen bij het voeren van het huishouden. Dit laten we niet over aan de aanbieder.

Over de andere Wmo-voorzieningen (woon- en vervoersvoorzieningen) valt weinig bijzonders te melden. Recent heeft een nieuwe aanbesteding van de regiotaxi plaatsgevonden.

Landelijk zijn er signalen van mensen die aangeven dat zij de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen niet kunnen betalen en daarom hun aanvraag intrekken, terwijl de zorg wel nodig is. Deze situaties lijken zich ook in onze gemeente voor te doen. We doen onderzoek naar de onderbesteding van het Wmo-budget en nemen daarbij deze signalen mee.

In de Wmo is bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het toezicht op alle Wmo-voorzieningen. Dit toezicht heeft betrekking op enerzijds calamiteiten en anderzijds de kwaliteit (die de aanbieders leveren) en is belegd bij de GGD regio Utrecht.

Een aantal acties zoals "In beeld brengen laagdrempelige dagactiviteiten" zijn meegenomen in het activiteitenoverzicht bij de notitie Versterken Voorveld.

De maatwerkvoorzieningen zijn goed op orde, al zijn acties voor de hulp bij het huishouden wel noodzakelijk. De komende periode staat in het teken van vernieuwing. Het streven is om zoveel als mogelijk het gebruik van maatwerkvoorzieningen te beperken en meer in te zetten op algemene voorzieningen.

2.2.7 Maatwerkvoorzieningen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Doelstellingen:

1. Inzetten op preventie om de toestroom naar maatschappelijke opvang te voorkomen;
2. Inzetten op wonen met begeleiding en minder toestroom naar beschermde woonvormen;
3. Afspraken maken met de centrumgemeente over de toegang tot maatschappelijke opvang en beschermd wonen.

Beschermd wonen is een nieuwe gemeentelijke taak, die tot nu toe met name bij de centrumgemeente (Utrecht) is belegd. Wel zijn er aanbieders die op twee locaties in onze gemeente beschermd wonen aanbieden.

De sociaal wijkteams en de Wmo-consulenten hebben een rol in deze nieuwe taak en er is aansluiting gerealiseerd met de centrale toegang bij de centrumgemeente.

Op basis van het rapport van de commissie Dannenberg (november 2015) komt er verandering in de organisatie van het beschermd wonen. Beschermd wonen moet in de richting gaan van een beschermd thuis. Sleutelbegrip vormt inclusie; cliënten worden zoveel als mogelijk opgenomen in de wijk, met zorg op maat. Verder is veel aandacht nodig voor preventie en nazorg (uitstroom). Zowel het aantal cliënten (en woonplekken) als het budget worden in een periode van 15 jaar vanaf 2018 verdeeld onder de regiogemeenten. Onder leiding van de centrumgemeente worden hiervoor het komende jaar in U16-verband plannen ontwikkeld.

Intussen bereidt de gemeente Stichtse Vecht zich hier optimaal op voor, door het verder scholen van wijkteams/consulenten, een oriëntatie op de huisvestingsaspecten en de bijbehorende zorg op maat. We staan voor dit onderdeel aan het begin van het invullen van een belangrijke en omvangrijke taak.

2.3 Beleidsplan Participatie

Nota Participatiebeleid. Stichtse Vecht, Weesp en Wijdemerem. 2015 – 2018.

2.3.1 Transitie

De Participatiewet, die op 1 januari 2015 is ingegaan als opvolger van de Wet Werk en Bijstand, belichaamt de transitie “Werk” binnen het sociaal domein en is de neerslag van het idee “één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt”. Hierdoor gaat de doelgroep, bestaande uit mensen met een arbeidsbeperking en/of een afstand tot de arbeidsmarkt, onder één regeling vallen in plaats van meerdere regelingen. Daarom is de Wet Sociale Werkvoorziening per diezelfde datum gestopt en is de toegang tot de Wajong zodanig beperkt dat alleen nog jongeren die *volledig* en duurzaam arbeidsongeschikt zijn toegang hebben.

De gemeente is door de Participatiewet verantwoordelijk geworden voor de arbeidstoeleiding van mensen met een beperking waarvan is vastgesteld dat ze arbeidsvermogen hebben. Daarvoor heeft zij de beschikking gekregen over een aantal maatwerkinstrumenten, zoals loonkostensubsidie en no-risk polis. Daarnaast wordt van de gemeente verwacht dat zij in regionale werkbedrijven samenwerkt met UWV, werkgevers en werknemers (de sociale partners).

Naast re-integratie regelt de Participatiewet ook de Tegenprestatie voor het ontvangen van uitkering, en zaken die we ook al kenden van de Wet Werk en Bijstand, zoals uitkeringsverstrekking en inkomensondersteuning.

Eind 2014 is binnen het samenwerkingsverband SWW de beleidsnota Participatiewet opgesteld waarin de kaders en richtinggevende beleidskeuzes zijn vastgelegd.

2.3.2 Transformatie

Met de transformatie willen we bereiken dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving, hetzij door middel van betaald werk, hetzij door middel van onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk of andere zinvolle activiteiten. Voor zover er behoefte is aan ondersteuning daarbij, zetten we op maat toegesneden instrumenten en voorzieningen in.

2.3.3 Stand van zaken

Hieronder volgen de uitgangspunten en keuzes, die in de nota zijn opgenomen en wordt de stand van zaken geschetst.

Omvang van de doelgroep

In de nota is een beeld gegeven van de omvang van de doelgroep en een prognose voor 2018. Hieronder geven we de stand van zaken in 2016. Hieruit blijkt dat de groei van het aantal uitkeringsgerechtigden groter is dan voorzien en de krimp van het aantal WSW werknemers sterker. Nochtans is de totale omvang nu reeds groter dan voorzien.

Aantallen cliënten

	2014	2018	Nu: 2016
WWB (PW)	678	755	835
WSW	171	139	155
totaal	849	894	990

De toename komt uitsluitend voor rekening van de Participatiewet. Dit kan verklaard worden door in de eerste plaats de fors hogere taakstelling voor huisvesting van vergunning- of statushouders. In de tweede plaats is zowel het afsluiten van de Wajong voor nieuwe aanvragers (die vanaf 2015 immers onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen) als het afsluiten van de WSW (waardoor er geen uitstroom meer plaatsvindt naar het sociaal werkbedrijf) als reden aan te wijzen.

Cultuuromslag

De nota Participatiebeleid geeft aan dat bij een bij uitstek aanbodgerichte organisatie als Werk en Inkomen/Sociale Zaken de introductie van een vraaggerichte houding veel aandacht vergt. De toevoeging van medewerkers Participatie aan het sociaal wijkteam is een eerste stap geweest in dit proces. Een vervolg komt aan de orde bij het reguleren van de formatie van het team.

Preventie

Om te voorkomen dat mensen in een uitkeringsafhankelijke positie komen, is bepaald dat de overgang van onderwijs naar werk en van werk naar werk gefaciliteerd moet worden. Faciliteren omdat de gemeente niet rechtstreeks invloed kan uitoefenen op onderwijs en arbeidsmarkt.

Stichtse Vecht is aangesloten bij regionale initiatieven op het gebied van Werk en Inkomen (arbeidsmarktregio) en Onderwijs (RMC regio) om uitstroom van kwetsbare groepen vanuit Praktijkonderwijs en Voorgezet Speciaal Onderwijs naar de arbeidsmarkt, waarbij specifieke ondersteuning vereist is, efficiënt in te richten. Een structuur daarvoor staat inmiddels.

Verder is de gemeente aangesloten bij het regionaal actieplan Jeugdwerkloosheid waarin verschillende trajecten zijn ondergebracht die werkgevers en jongeren samenbrengen.

Intern is een relatie gelegd met het Programma Economie, met name op de relatie onderwijs-arbeidsmarkt.

Inkoop van dienstverlening

- een instrument voor een objectieve meting van loonwaarde bij mensen met een functiebeperking ("Loonbalans" van Competensys), waarmee een loonkostensubsidie kan worden bepaald. Dit is op het niveau van de arbeidsmarktregio gebeurd, dus samen met andere gemeenten, SW bedrijven en UWV.
- Een diagnose-instrument, dat de indeling in loonwaarde categorieën ondersteunt. Op die manier kan de indeling van het bestand in vijf categorieën, zoals opgenomen in de nota, worden uitgevoerd. Meer concreet: er ontstaat inzicht in individuele beperkingen, competenties en talenten. Het instrument is toegepast voor het doorlichten van het zittende bestand (afronding eind juli 2016) en voor de medewerkers zijn trainingen geweest om met behulp van het instrument de nieuwe instroom te kunnen diagnosticeren.

Anders dan in de visie en het dienstverleningsmodel is beschreven, zijn schuldhulpverlening en re-integratie binnen de eigen uitvoering opgepakt.

Overschotten op het uitkeringsbudget inzetten voor re-integratie

De raad heeft dit uitgangspunt vastgesteld, maar in de praktijk is een overschot nog niet voorgekomen.

Indeling van het bestand

In de nota is opgenomen dat het bestand in vijf categorieën wordt ingedeeld. Waarbij categorie 1 directe bemiddelbaarheid inhoudt, ofwel eigen kracht voorop staat en categorie 5 aangewezen is op arbeidsmatige dagbesteding. Deze indeling is medio dit jaar gereed (zie ook hierboven).

Dagbesteding

Aan de hand van een analyse van het bestand uitkeringsgerechtigden wordt een indeling gemaakt in categorieën waaraan een gerichte inzet van middelen en voorzieningen gekoppeld kan worden. Op die manier komt ook de groep, die is aangewezen op arbeidsmatige dagbesteding goed in beeld. In september verschijnt een eindverslag van de analyse.

Met de opgedane kennis omtrent de omvang van de groep kunnen we concreet formuleren welke dienstverlening we gaan bieden en met welke partners. Samenwerking met de Wmo ligt daarbij voor de hand.

Re-integratie

De Participatiewet vraagt van de gemeente om de arbeidsparticipatie van de brede doelgroep te bevorderen. Voorheen waren er duidelijke scheidingen tussen gemeente, UWV en SW bedrijven in de uitvoering van deze taak. Van de gemeente wordt verwacht dat er in regionaal verband in de uitvoering van deze taak samen op te trekken met UWV, sociaal werkbedrijven, werkgevers- en werkneemersorganisaties.

Stichtse Vecht neemt op verschillende niveaus actief deel in het ingerichte regionaal werkbedrijf "De Utrechtse Werktafel". Binnen die samenwerking zijn verschillende zaken gerealiseerd. In pilotvorm is samen met UWV en SW bedrijven het werkproces toeleiding naar een garantiebaan ontwikkeld, waarbij onderdelen als diagnose, arbeidsontwikkeling, loonwaardemeting en plaatsing zijn uitgewerkt. Er is een marktwerkingsplan opgesteld voor 2015 en voor 2016. Onder werkgevers is een campagne gevoerd om de banenafpraak focus te geven. Wat nog aandacht behoeft is gericht werken naar een harmonisering van de uitvoering (gelijke inzet van voorzieningen en samenwerking van werkgevers-servicepunten).

Een ander samenwerkingsverband is de RMC regio: samenwerking tussen gemeenten (leerplicht/voortijdig schoolverlaten) en onderwijsinstellingen moet bewerkstelligen dat ook kwetsbare jongeren een plek op de arbeidsmarkt vinden of een dagbestedingsplek, dan wel de opleiding kunnen voortzetten. Resultaten van deze samenwerking zijn de inrichting van het Entree-onderwijs bij het ROC en afspraken met instellingen van Praktijkonderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs over het bieden van maatwerkondersteuning door de gemeente op de weg naar werk. In Stichtse Vecht is binnen het team Soza een contactpersoon voor de onderwijsinstellingen aangewezen. Wat hierbij aandacht behoeft is een goede monitoring van aantallen, ingezette dienstverlening en effecten.

Tenslotte neemt Stichtse Vecht deel aan het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Hierin wordt ook met de arbeidsmarktregio samengewerkt. Met name het project Jobhunters is daarin succesvol.

In Stichtse Vecht lokaal is in 2016 een groepsgewijze benadering van uitkeringsgerechtigden opgezet met het doel arbeidsvaardigheden te ontwikkelen en aansluitend een kansrijke matching op een werkplek mogelijk te maken. Het plan is om dit te vervolgen met projecten gericht op jongeren en vergunninghouders.

Sociale Werkvoorziening

Met de Participatiewet is de Wet Sociale Werkvoorziening gestopt. Hierdoor is er geen instroom meer in het sociaal werkbedrijf PAUW Bedrijven. Zittende medewerkers behouden hun recht op werk en loon, maar lopen in aantal terug. De gemeente staat garant voor de positie van die groep. De vraag is dus hoe de groep WSW-medewerkers het beste bediend kan worden en wat de gevolgen hiervan zijn voor het bedrijf. Op dit moment loopt er een onderzoeksproces GR-breed, dat besluitvorming hierover voorbereidt. In het eerste kwartaal 2017 zal de gemeenteraad richtinggevende besluiten kunnen nemen.

Baanafpraak

Een aantal cliënten is op een garantiebaan geplaatst. Daarbij is de loonwaardemeting uitgevoerd door PAUW Bedrijven. Het gaat daarbij om 3 plaatsingen op een werkplek, 3 werkstageplekken, 1 parttime baan en 1 proefplaatsing. De ervaringen uit de regionale pilot garantiebanen worden de komende tijd in Stichtse Vecht aangewend om een gericht werkproces in te voeren.

Invulling banenafpraak in de eigen organisatie

Stichtse Vecht heeft een werkproces vastgesteld waarmee werkplekken voor mensen met een beperking kunnen worden gecreëerd en bezet. De eerste plek is inmiddels gereed en gevuld. Daarmee kan de gemeente een bijdrage leveren aan de banenafpraak, die evenzeer voor de overheid als voor het bedrijfsleven geldt.

Tegenprestatie

Om de invoering van de Tegenprestatie te verkennen zijn er pilots uitgevoerd. Zo zijn in 2014 bij de verkiezingen de stembureaus bemand met uitkeringsgerechtigden die hiertoe bereid waren en is in 2015 een samenwerking met Abrona ingericht waarbij uitkeringsgerechtigden de begeleiders bij dagbesteding assisteerden. Hiermee zijn goede ervaringen opgedaan. Van een inbedding in de werkprocessen zal sprake kunnen zijn als er formatie voor kan worden vrijgemaakt. Dit komt aan de orde bij de verdere vormgeving van de uitvoeringsorganisatie sociaal domein.

Schuldhelpverlening

In 2015 heeft de raad een nieuw beleidsplan vastgesteld over inrichting en uitvoering van de schuldhelpverlening. Daarin is naast de herformulering van beleidskeuzes over de curatieve hulpverlening,

opgenomen dat de gemeente het zwaartepunt van de schuldhulpverlening gaat leggen bij preventieve en ondersteunende activiteiten in het voorveld. Het voorveld wordt in 2016 georganiseerd vanuit de specialistische hulpverlening. Het sociaal wijkteam wordt in de loop van het jaar hierbij aangehaakt met als doel de regie over preventie en ondersteuning bij curatieve hulpverlening definitief bij het SWT te beleggen.

Minimabeleid

- De inkomensgrens is gesteld op 110% van het wettelijk sociaal minimum. Tot dat inkomen is er recht op 100% tegemoetkoming op grond van de regelingen. Is het inkomen hoger (draagkracht), dan is er een gedeeltelijk recht. *Dit geldt niet voor de Collectieve Zorgverzekering Minima (CZM) en deelname aan de U-pas.* De inkomensgrens ligt daar bij 130% (CZM) omdat besloten is de doelgroep uit te breiden en bij de U-pas op 125%, vanwege de regionale aansluiting.
- Verruiming van de regeling collectieve zorgverzekering is doorgevoerd in 2016 met als resultaat dat een aanmerkelijk grotere groep gebruik kan maken van de collectiviteit. De groei is zo sterk dat het budget overschreden wordt, hetgeen een bijstelling tot gevolg kan hebben.
- Het voornemen om een maatwerkvoorziening voor hoge zorgkosten in het leven te roepen als vervolg op de Wet chronisch zieken en gehandicapten (WTCG) is in 2016 uitgevoerd.
- Het oprichten van een lokale stichting Leergeld is een actie, die nog ondernomen moet worden.
- In de nota is beschreven dat er gezocht wordt naar mogelijkheden voor ondersteuningsregelingen op basis van groepskenmerken. Er is vanaf 2015 een regeling opgesteld voor ouders met schoolgaande kinderen, die een tegemoetkoming in de kosten in verband met schoolgang kunnen aanvragen.

2.3.4 Actuele ontwikkelingen Participatiewet

Grote bijstellingen in de Participatiewet zijn niet voorgekomen en zijn binnen afzienbare termijn ook niet te verwachten. Wel staat op de rol dat het aanbieden van beschutte werkplekken door de gemeente een wettelijke verplichting wordt, te verwachten in 2017. Aanleiding hiervoor is het achterblijven van initiatief van de gemeenten. Slechts een zeer gering aantal gemeenten heeft hier iets in gedaan.

In AMvB's rond de wet vonden en vinden veranderingen plaats. Zo wordt met het aanbrengen van versoepelingen in de regels beoogd dat de instroom in het doelgroepregister voor de banenafpraak toeneemt. Een ander voorbeeld is het versoepelen van regels waardoor detacheringsuren vanuit de SW sector makkelijker meetellen voor de banenafpraak. Deze zaken veranderen echter niet wezenlijk iets in de uitvoering van de wet, maar hebben vooral vereenvoudiging van de uitvoering tot gevolg.

Vermeldenswaard is dat in 2017 het in beeld brengen van zgn. "bankzitters" (jongeren zonder startkwalificatie, zonder werk of uitkering en zonder opleidingstraject) tot 27 jaar tot de wettelijke taken van Werk en Inkomen gaat behoren. Dit wordt een nieuw werkproces waarvoor een goede samenwerking tussen sociale zaken, de regionale RMC en onderwijsinstellingen nodig is.

Hoofdstuk 3 Tussentijdse evaluatie van de 3 verordeningen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de uitkomsten van het evalueren van de verordeningen beschreven.

De conclusie is dat er weinig tot geen aanleiding is om de verordeningen in het sociaal domein aan te passen.

3.2 Verordening Jeugdhulp SWW 2015

Bij het opstellen van de verordening is uitgegaan van de Modelverordening Jeugdhulp VNG. In deze modelverordening is opgenomen welke regels bij wet verplicht en welke facultatief dienen te worden opgenomen in de verordening. De verplichte artikelen 2.9, 2.10 en 2.12 zijn allen opgenomen in de verordening.

Recente jurisprudentie beschrijft alleen het verdwijnen van de ouderbijdrage. Voor jeugdhulp met verblijf buiten het gezin waren de ouders een ouderbijdrage verschuldigd. Met de administratieve en financiële belasting voor gemeenten bij de inning en de drempel voor ouders om zorg te gebruiken, is de ouderbijdrage per 1 januari 2016 afgeschaft. In artikel 5, lid 5, is opgenomen dat, indien sprake is van een te betalen ouderbijdrage, dit wordt genoemd in de beschikking. Dit lid wordt verwijderd.

3.3 Verordening maatschappelijke ondersteuning Stichtse Vecht 2015

Inhoud van de verordening

Vanaf 2015 werken we met de nieuwe modelverordening van de VNG, die vooral de **juridische kaders** aangeeft. Hierbij wordt voor een deel voortgeborduurd op de weg die al was ingezet met 'de Kanteling'. De verordening sluit wat dat betreft naadloos aan bij de voor het sociaal domein en de Wmo in het bijzonder geformuleerde uitgangspunten. De Wmo 2015 en de verordening leggen veel bevoegdheden bij het college en via mandaat bij de sociaal wijkteams en Wmo-consulenten.

Ervaringen met de verordening

Er zijn bij het werken met de verordening geen bijzondere problemen met de inhoud geconstateerd.

Aan te brengen wijzigingen

Mogelijk is het wel noodzakelijk om de verordening aan te passen in verband met de recente ontwikkelingen op het gebied van de hulp bij het huishouden. Dit is afhankelijk van de uitkomsten van een impactanalyse die de VNG medio 2016 uitvoert. Tevens moet de gemeente dan de vraag beantwoorden of zij de *algemene voorziening schoonmaakondersteuning* in een later stadium weer op wil pakken en invoeren.

3.4 Verordeningen Participatie

Hierna volgt een beschouwing van de stand van zaken van de verordeningen, waarbij de toepassing in de praktijk aan de orde komt. Er is een aantal aandachtspunten; ook blijkt dat er nog zaken moeten worden opgepakt.

Inhoud

De wet stelt het opnemen van een aantal zaken in verordeningen verplicht. Beschut werk, bepalen van loonwaarde, studietoelage, tegenprestatie, individuele inkomenstoelage zijn alle opgenomen in verordeningen en vastgesteld.

Er zijn vier verordeningen vastgesteld:

1. Re-integratieverordening (waarin de studietoelage, beschut werk en loonkostensubsidie),
2. Verordening Tegenprestatie,
3. Verordening individuele inkomenstoelage,
4. Afstemmingsverordening,

In de praktijk blijkt dat de Afstemmingsverordening moet worden nagelopen op praktische uitvoerbaarheid. Met name zaken als matiging bij het moeten opleggen van een maatregel van 100% en gebruik maken van de inkeerregeling verdienen aandacht.

Hoofdstuk 4 Conclusies en vervolg

4.1 Sociaal domein breed

- Wij hebben een grote transitie achter de rug. Wij hebben met onze partners de schouders er onder gezet om de benodigde zorg en ondersteuning te leveren. En dit is gelukt.
- Wij werken hard aan resultaatgerichte sturing voor jeugdhulp en Wmo-voorzieningen. Wij gaan samen met de lokale teams en aanbieders in de regio aan de slag om een Utrecht West ondersteuningsplan te ontwikkelen. Doel is dat de hulp goed op elkaar is afgestemd en de resultaten kunnen worden gemeten.
- Integraliteit in het sociaal domein is een ontwikkeltraject. In het rapport van de Rekenkamercommissie is het als volgt omschreven (zie pag. 6): “De transformatie van het sociaal domein staat nog wel in de kinderschoenen, met name op het gebied van koppeling tussen beleid en uitvoering, de integraliteit tussen de 3 decentralisaties en het bredere sociaal domein en de verdere ontwikkeling van de samenwerking met de (keten)partners.”
- Landelijk is te zien dat de doelgroep tussen 16 en 27 jaar te maken heeft met vele verschillende wetten en dat hier schotten tussen bestaan. Wij gaan de komende periode sociaal domein breed met dit thema aan de slag.
- Het Implementatieplan sociaal domein (tactische uitwerking van het Dienstverleningsmodel) vult de sturingsbehoefte voor de uitvoering van de taken in het sociaal domein in en is de brug tussen strategie en uitvoering. Het geeft helderheid en duidelijkheid over de rolopvatting (en het daarbij behorende takenpakket) van het sociaal wijkteam.

4.2 Beleidsplannen

Jeugdhulp

- Afschalen van zorg gebeurt. Dit leidt ook tot nieuwe knelpunten en ontwikkelpunten, zoals een grotere hoeveelheid werk bij het sociaal wijkteam en een verschuiving in expertisegebieden per aanbieder. Als gemeente willen wij nieuwe vormen van zorg stimuleren en faciliteren.
- Wachtlijsten blijven een aandachtspunt waarmee wij de komende periode aan de slag gaan.
- Wij bieden maatwerk. Een onderdeel hiervan is het PGB beleid. Dit wordt apart geëvalueerd en eventuele aanpassingen worden verwerkt in de uitvoeringsregels.
- Wij blijven nieuwe vormen van zorg dichtbij huis faciliteren.
- Wij zetten in op de samenwerking tussen het onderwijs, jeugdhulp en de gemeente.
- Er zijn stappen gezet in de samenwerking met artsen in de jeugdgezondheidszorg en huisartsen. Hier wordt de komende jaren verder uitwerking aan gegeven.

Wmo

- Voor alle genoemde zes thema's (Sociale samenhang, preventie, ondersteuning mantelzorgers en vrijwilligers, algemene voorzieningen, maatwerkvoorzieningen) geldt dat het voorzieningenniveau goed is. Blijvende aandacht en aanvullende inspanningen zijn nodig.
- Nadere invulling van hulp bij het huishouden is noodzakelijk, vanwege een gerechtelijke uitspraak.
- De nieuwe taak beschermd wonen en maatschappelijke opvang wordt voortvarend opgepakt.
- Onderzocht worden de signalen dat inwoners afzien van (het aanvragen van) een maatwerkvoorziening vanwege de (hoge) eigen bijdrage.

Participatie

- Aandacht voor vraaggerichte instelling van de medewerkers.
- Samenwerking en verbindingen met het SWT moeten verder gestalte krijgen. Jongeren die voorheen onder de Wajong zouden zijn gevallen, behoren nu tot de doelgroep van de Participatiewet. In veel gevallen zal dus sprake zijn van meer problematiek dan werkloosheid alleen. Daarvoor is goede afstemming met het SWT nodig.
- Vorm geven van preventie en begeleiding bij schuldhulpverlening in het voorveld is een belangrijk voornemen waarbij ook de regievoering van het SWT aan de orde komt.
- Er moet inhoud gegeven worden aan een gericht werkproces voor de doelgroep baanafpraak.

- Uitwerken van vormen van tegenprestatie; welke partijen worden daarbij betrokken voor begeleiding en monitoring; wie gaat de regie voeren.
- In 2016 wordt het onderzoek naar de toekomstige bediening van de WSW medewerkers en de toekomst van PAUW Bedrijven afgerond en start het besluitvormingsproces. Raadsbehandeling verwacht in maart 2017.
- De Maatregelenverordening moet worden nagekeken op praktische uitvoerbaarheid, zoals hoe te matigen bij een maatregel van 100% of hoe om te gaan met de inkeerregeling.

4.3 Overige punten

Samenhang beleidsplannen sociaal domein

Zoals in het inleidende hoofdstuk is beschreven zijn de 3 beleidsplannen op een verschillend abstractieniveau beschreven. Die verscheidenheid kunnen we nu niet 'rechtzetten'. Wel pleit dit ervoor bij het opstellen van beleidsplannen voor een volgende periode goed op te letten.

Wij adviseren om voor de volgende beleidsplan-periode, die start vanaf 2019, één integraal beleidsplan op te stellen voor het sociaal domein.

Looptijd van de beleidsplannen

De looptijd van de beleidsnota jeugdzorg wijkt af van de looptijd van de andere twee beleidsplannen; deze betreffen de periode 2015 tot en met 2018. De beleidsnota jeugdzorg loopt tot en met 2017.

We adviseren om de looptijd van het beleidsplan Jeugd met één jaar te verlengen.

Een reden hiervoor is dat dit de optimale gelegenheid biedt om in het jaar 2018 toe te werken naar één integraal beleidsplan voor het sociaal domein. Dit sluit aan bij de ambities van onze gemeente; het bevordert de integratie van de drie beleidsdomeinen. Dit is dé kans om onze visie en ambities wat betreft integraliteit stevig neer te zetten.

Een andere reden is de stand van zaken van de uitvoering van de beleidsnota jeugdzorg. Uit deze tussentijdse evaluatie van de beleidsnota jeugdzorg blijkt dat we op de goede weg zijn. Vele activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de visie zijn gestart en lopen. Er moet ook nog veel gebeuren om de transformatie echt vorm te geven. Om goed uitvoering te kunnen geven aan de beleidsnota is het advies om ook in het jaar 2018 hiermee door te gaan. Daarmee wordt tevens recht gedaan aan de uitkomsten van deze tussentijdse evaluatie en kunnen zaken worden bijgesteld en verder doorgevoerd.

Bijlage Inventarisatie actiepunten Beleidsplan Wmo 2016 - 2018

Actiepunt	Planning	Niet gestart, omdat ...	Loopt wel/niet volgens planning	Afgerond
Acties Sociale Samenhang				
Ontmoetingen tussen inwoners ondersteunen, onder meer door de inzet van subsidie.	Doorlopend		Loopt op aanvraag van subsidies conform het voor de periode 2016-2018 vastgestelde subsidieprogramma.	Nee, is doorlopend
Cliëntondersteuners krijgen de opdracht inwoners te ondersteunen bij het versterken en aanspreken van hun sociale netwerk.	2015 e.v.		Zit in opdracht MEE, ook St. Welzijn St.V. en maatschappelijk werk.	Doorlopend
In de eerste helft van 2015 is een website beschikbaar die vraag en aanbod van individuele inwoners in SWW aan elkaar koppelt.	2015	Aanbesteding in 2014 mislukt. Toen besloten niet opnieuw aan te besteden.		Nee
Initiatieven van inwoners ondersteunen door het bieden van expertise, een platform of faciliteiten.	2015 e.v.		Gebeurt doorlopend door: opbouwwerk Welzijn SV, gebiedsregisseurs wijken en kernen, Kom Erbij, Vrijwilligerscentrale. En door 'Impuls 2015 Versterken Voorveld' (o.a. facilitering 'Omzien in Nigtevecht').	Nee, is doorlopend
Relevante partijen uitnodigen om jaarlijks knelpunten in kaart te brengen die verhinderen dat mensen met een beperking toegang hebben tot voorzieningen.	Jaarlijks		In de nulmeting subsidies is hierover iets gevraagd. Onduidelijk is of is opgepakt om dit jaarlijks te doen.	Nee
Bij bouwprojecten en (her)inrichting van de openbare ruimte wordt gecontroleerd op de toegankelijkheid volgens de wettelijke eisen.	Doorlopend		Dit gebeurt bij het verlenen van vergunningen.	Doorlopend
Acties ondersteuning mantelzorg en vrijwilligers				
De situatie van de mantelzorger opnemen als vast onderwerp in het keukentafelgesprek.	2015 e.v.		Dit gebeurt.	Ja
Huisartsen op de hoogte brengen van de mogelijkheden op het gebied van mantelzorgondersteuning.	2015 & 2016		Najaar 2015 al gebeurd bij intensieve campagne mantelzorgwaardering 2015; opnieuw op de agenda voor 2016 (in samenhang met vernieuwing sociale kaart)	Nee, loopt door
In overleg met de doelgroep en Wmo-raden in 2015 een plan uitwerken ter vervanging van het huidige mantelzorgcompliment en de invulling van de dag van de mantelzorger.	2015 & 2016		Voor 2015 gebeurd: 350 'complimenten' uitgedeeld met wekelijks publiciteit in de maanden oktober-december. Voor 2016 vindt de besluitvorming over invulling plaats in september 2016	Nee
Onderzoeken of het budget dat in 2014 incidenteel beschikbaar is, kan worden gebruikt om in 2015 een	2014	Incidentele budget 2014 bleek	Mantelzorgers van mensen met dementie bezoeken de Alzheimercafe's (Breukelen en maarssen e.o.) en de	Ja

Actiepunt	Planning	Niet gestart, omdat ...	Loopt wel/niet volgens planning	Afgerond
laagdrempelige inloopochtend op te zetten voor dementerenden en hun mantelzorgers.		uiteindelijk geheel niet beschikbaar.	inloopbijeenkomsten voor mantelzorgers in Maarssen.	
Om elkaars aanbod te leren kennen en samenwerking te faciliteren, éénmaal per jaar een bijeenkomst voor vrijwilligersorganisaties organiseren.	Jaarlijks		Er vinden <i>jaarlijks</i> plaats: Verenigingsmarkten in Bisonspoor en in Breukelen/Loenen; netwerkconferentie Vrijwillige inzet in Welzijn & Zorg. En de afgelopen periode: bijeenkomsten partners in kader transities; Meet & Greet sociaal wijkteams. Bovendien de Kenniscafé's (coproductie Vrijwilligerscentrale, Rabobank, gemeente).	Nee, vindt jaarlijks plaats
In overleg met vrijwilligersorganisaties en Wmo-raden in de tweede helft van 2015 een plan uitwerken hoe vrijwilligerswerk het beste gestimuleerd kan worden.	2015 e.v.		Is deels ook het thema van hierboven genoemde bijeenkomsten (waaraan ook leden van de Wmo-raad deelnemen, zoals de netwerkconferentie en de kenniscafé's. Ook door project <i>Power</i> van 't Gilde (gefaciliteerd uit 'Impuls 2015 versterken voorveld).	Ja
Particuliere vrijwilligersinitiatieven faciliteren.	2015 e.v.		Waar het zich voordoet. Zie hierboven bij 'initiatieven van inwoners ondersteunen'. En bijvoorbeeld recent een initiatief van Vakschool Zorgwacht.	Nee, is doorlopend
Vrijwilligers die in contact komen met cliënten, moeten beschikken over een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).	2016		Loopt. September 2016 operationeel.	Ja
Acties preventie				
Maatschappelijke partners voor 1 januari 2015 informeren dat de meldfunctie bij de sociaal wijkteams is belegd en afspraken maken over een werkwijze.	2014		De maatschappelijke partners zijn inmiddels goed op de hoogte van het bestaan van de sociaal wijkteams (SWT's). Het hulpvraagformulier kan gebruikt worden voor meldingen. Ook kunnen professionals rechtstreeks aannemen. Nog meer bekendheid en informatie is wenselijk, bijvoorbeeld via een website voor de SWT's.	Ja
Afspraken maken met de zorgverzekeraar over de samenwerking tussen de wijkverpleegkundige en het sociaal wijkteam in de eerste helft van 2015. Deze afspraken leggen we vast in een samenwerkingsprotocol.	2015		Dit punt is inmiddels achterhaald. Met ondersteuning van Margreet v.d. Bilt zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt door een samenwerkingsovereenkomst en het invullen van een zgn. focuslijst. In het eerste kwartaal van 2016 is de samenwerking geëvalueerd. Onduidelijk is of de zorgverzekeraars de pilot willen doorzetten. Daarnaast is nog niet helder genoeg op basis van welke pijlers de samenwerking geëvalueerd wordt.	Ja
Voor 1 januari 2015 samenwerkingsafspraken maken met het AMHK over de uitwisseling van signalen met sociaal wijkteams. Deze afspraken leggen we vast in een samenwerkingsprotocol.	2014		Er is geen sprake van een protocol. Wel zijn er duidelijke werkafspraken gemaakt over het beleggen van signalen en het afhandelen van melding van Veilig Thuis.	Ja
In een protocol moet worden vastgelegd wat de richtlijnen zijn over het uitwisselen van gegevens tussen het sociaal wijkteam en zorgprofessionals.			Er is geen protocol beschikbaar. Op basis van een training over privacy kunnen de leden van het SWT de do's en don'ts kennen. Mogelijk is het zinvol een opriscurus te organiseren en te verkennen in hoeverre een protocol zinvol dan wel noodzakelijk is (op basis van wetgeving	Nee

Actiepunt	Planning	Niet gestart, omdat ...	Loopt wel/niet volgens planning	Afgerond
			bijv.)	
Medewerkers van de sociaal wijkteams gaan op signalen af, ook als de inwoner zich niet zelf meldt (outreachend werken).			In het kader van verwachtingenmanagement: we gaan niet op signalen af als de inwoner niet geïnformeerd is. Soms is de inwoner wel op de hoogte, maar is er geen sprake van een actieve hulpvraag. Dan gaat het wijkteam er wel op af. I.h.k.v. outreachend werken vinden afspraken zoveel mogelijk bij inwoners thuis plaats. Daarnaast zijn we de taken en functie van het Meldpunt Zorg en Overlast aan het bekijken, met als optie dat een deel van de taken bij het SWT wordt belegd.	Doorlopend
Ook middels algemene voorzieningen zetten we in op preventie, bijvoorbeeld ontmoetingsactiviteiten en maatjesprojecten die bijdragen aan vermindering van eenzaamheid.	Doorlopend		Dit gebeurt op heel veel terreinen.	Doorlopend
Aan maatschappelijke partners en zorgorganisaties vragen maatjes en ervaringsdeskundigen in te zetten om te zorgen dat mensen daadwerkelijk gaan deelnemen aan activiteiten.			Organisaties als Handje Helpen, Welzijn SV en LeefMD zetten goed toegerust en gecoacht vrijwilligersmaatjes in, in huishoudens met kinderen met een beperking, bij mensen met vroege dementie en in huishoudens waarin de regie over het eigen leven structureel zwak ontwikkeld is (door psychiatrische of licht verstandelijke beperking). Voorts in huishoudens met oplopende schuldenproblematiek. Ook: pilotprojecten <i>Buurtgenoten</i> , <i>Netwerkmaatjes</i> en <i>DemenTalent</i> (gefaciliteerd door 'Impuls 2015 Versterken Voorveld'). Bovendien wordt in kader van cliëntondersteuning grotere inzet van ervaringsdeskundigen aanbevolen.	Nee, gebeurt doorlopend
Op basis van de 4-jaarlijkse gezondheidspeilingen van de GGD een actieplan maken voor de inzet van preventieve gezondheidsactiviteiten.			Er wordt momenteel een Nota gezondheidsbeleid opgesteld, met daarin de kaders. Het actieplan volgt in 2017, dan zijn de resultaten van de monitor bekend	Sept. 2016 in B&W, nov/dec in raad.
We zetten in op een verschuiving van het budget van maatwerkvoorzieningen naar algemene en preventieve voorzieningen.				Doorlopend
Acties algemene voorzieningen				
Het aanbod van algemene voorzieningen per wijk inzichtelijk maken en hiermee een digitale sociale kaart ontwikkelen die toegankelijk is voor inwoners en maatschappelijke partners. We starten hier in 2015 mee.	2015 e.v.		Bestaande sociale kaart van MEE verder ontwikkelen en gebruiksmogelijkheden optimaliseren. Afronding 3 ^e kwartaal 2016; daarna erover communiceren. Op basis van ervaringen besluiten of we hiermee verder gaan.	Nee
In 2015 in beeld brengen of er voldoende laagdrempelige inloopactiviteiten zijn en deze waar nodig versterken of verbreden, op basis van lokale behoeften.	2015 & 2016		Is meegenomen in de participatie-avonden over de Ouderennota en over cliëntondersteuning.	
In de opleiding voor de sociaal wijkteams sturing op algemene voorzieningen en kennis van het aanbod opnemen. Ook in de opleiding van KCC medewerkers wordt kennis van het aanbod aan algemene voorzienin-	Vanaf 2015		In het begin is hier enige sprake van geweest. Er is veel nadruk op inzet algemene voorzieningen, waarbij AMW het meest wordt ingezet en ook onderdeel uitmaakt van de SWT's. Kennis van het aanbod gaat ook i.s.m. de	Nee

Actiepunt	Planning	Niet gestart, omdat ...	Loopt wel/niet volgens planning	Afgerond
gen opgenomen.			backoffices en regelmatig worden partijen uitgenodigd om het aanbod kenbaar te maken en kennis up-to-date te houden. Daarnaast is er in toenemende mate actieve samenwerking met de consultants van MEE.	
Een 'startbijeekoms' (laten) organiseren waarbij maatschappelijke partners worden geïnformeerd over de werkwijze van het sociaal wijkteam en het aanbod in de wijk.	2014/2015		Er zijn hier alternatieven op geweest: meerdere presentaties bij partners in het veld. Ook een zgn. Meet & Greet vanuit het wijkteam.	Ja
In 2015 onderzoeken we de mogelijkheden voor een vergoeding/voucher systeem voor algemene voorzieningen voor mensen die dat niet zelf kunnen betalen.	2015		Gaat over hulp bij het huishouden; gekozen is voor een kortingssysteem; gelet op recente gerechtelijke uitspraken wordt nieuwe invulling hulp bij het huishouden opnieuw bezien	Nee
Aansluiten bij de landelijke initiatieven om hulp op afstand te organiseren			Aangesloten is bij landelijke organisatie Sensoor (7x24u bereikbaar voor anonieme info of gesprek).	Ja
In 2015 de prestatieafspraken over cliëntondersteuning monitoren.	2015		Afspraken met MEE zijn en worden gemonitord.	Ja
In de tweede helft van 2015 op basis van de ervaringen met cliëntondersteuning een plan maken voor vernieuwing van cliëntondersteuning.	2015		Plan is vastgesteld in de raad van juli 2016.	Ja
Acties maatwerkvoorzieningen				
Scholing van medewerkers met een toegangsfunctie: KCC en sociaal wijkteam in 2014 gericht op het bieden van maatwerk aan inwoners.	2014		Scholing heeft plaatsgevonden.	Ja
Overstappen op resultaatgericht financieren van hulp bij het huishouden per 1 juni 2015, en onderzoeken of een algemene voorziening voor schoonmaakwerk nodig is.	Voor 1-1-2015		Systeem van resultaatgericht financieren HH is inmiddels van kracht.	Ja
In 2015 een regeling ontwikkelen voor inwoners met een laag inkomen zodat ook voor deze groep huishoudelijk hulp betaalbaar blijft.	2015		In vorige punt meegenomen.	Ja
In 2016 in beeld brengen welke vormen van laagdrempelige dagactiviteiten passend zijn voor mensen met een indicatie voor 'begeleiding groep basis' en bekijken welke rol welzijn daarin kan spelen.	2016		Afgelopen jaren zijn er verschillende initiatieven genomen en voorzieningen gecreëerd zoals de ontmoetingsgroepen Blijf Actief! voor mensen met beginnende dementie. Evenzo het project Buurtgenoten, een samenwerking tussen Welzijn SV en Kwintes & Abrona. Moet nog verder uitgewerkt worden.	Nee, loopt door.
In 2016 in overleg met vertegenwoordigers van vrijwilligers kijken op welke manier een combinatie van begeleiding door professionals en vrijwilligers gemaakt kan worden bij de laagdrempelige dagactiviteiten.	2015 e.v.		Gebeurt al in samenwerking tussen Kwadraad & Handje Helpen en bij aanbieders van dagbesteding zoals Kwintes, Abrona & Reinaerde.	Nee, loopt door
Deels in 2014 en doorlopend in 2015 kennismaken met de cliënten die overkomen vanuit de AWBZ en daarbij kijken naar overlap in de ondersteuning.	2014, 2015		Wmo-consultanten en wijkteam(s) hebben dit gedaan.	Ja

Actiepunt	Planning	Niet gestart, omdat ...	Loopt wel/niet volgens planning	Afgerond
-----------	----------	-------------------------	---------------------------------	----------

Acties beschermd wonen en maatschappelijke opvang				
Bij overlastsituaties wordt vroegtijdig een professional vanuit het sociaal domein betrokken.	Doorlopend		Bedoeld is: professional uit het wijkteam; dit gebeurt wanneer dit signaal van overlast bekend is.	Doorlopend
In 2015 het sociaal wijkteam trainen in het aanbod van beschermd woonvormen.	2015		Onbekend	
Wonen en zorg worden zo veel mogelijk gescheiden aangeboden. Wonen blijft zo veel mogelijk de eigen verantwoordelijkheid van de inwoner zelf.			Waar dit binnen onze invloedssfeer ligt dragen we bij aan de scheiding van wonen en zorg.	Doorlopend
In 2014 afspraken maken met de centrumgemeenten over de doorstroom van maatschappelijke opvang naar begeleid wonen.	2014		In 2015 en 2016 contact met centrumgemeente over beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Medio 2016 start een werkgroep die in beeld brengt wat deze nieuwe taak precies betekent en hoe we dit verder gaan vormgeven.	Nee
Voor 2015 nadere afspraken maken met de regiogemeenten over de verantwoordelijkheden ten aanzien van het budget maatschappelijke opvang.	2014		Zie vorig punt.	Nee